

Asia: VN/29568/2023

Luonnos hallituksen esitykseksi laiksi yhteistoimintalain muuttamisesta

Yleiset huomiot

Yleiset huomionne esitysluonnoksesta

Posti- ja logistiikka-alan unioni PAU ry vastustaa hallituksen esitystä yhteistoimintalain muuttamisesta. Esitykset henkilöstörajojen korottamiseksi tuovat lisää epävarmuutta työpaikoille ja neuvotteluaikojen lyhentämiset ovat suora leikkaus ihmisten toimeentuloon, kun palkanmaksu voidaan lopettaa jopa 7 päivässä.

Esitettyjä muutoksia perustellaan muun muassa yritysten hallinnollisen taakan keventämisellä. Tuloksena on sekavaa lainsäädäntöä, joka ei edistä työpaikalla käytävää vuoropuhelua tai luottamusta. Jatkossa alle 50 työntekijän yrityksissä työnantaja päättää, mitä lain edellyttämä vuoropuhelu käytännössä tarkoittaa. Työntekijöiden kannalta tämä lisää epävarmuutta työelämässä ja epätasa-arvoa työpaikkojen välillä.

Postalalla muutosneuvotteluiden keston puolittaminen merkitsee keskimäärin 1700 euron palkanmenetystä. Mitä nopeammin muutosneuvottelut käydään, sitä vähemmän on aikaa etsiä vaihtoehtoisia ratkaisuja lomauttamisille ja irtisanomisille. Sitä nopeammin työntekijä siirtyy yrityksen palkkalistoilta Kelan tai työttömyyskassan luukulle, aikaa etsiä uutta työtä muutosneuvottelujen aikana puolitetaan. Neuvotteluaikojen puolittaminen on suora tulonsiirto yrityksille. Maksajina ovat työntekijät ja valtio. Hallitus jatkaa hyvää työelämää tuhoavaa linjaansa ottamalla haavoittuvammassa asemassa olevilta ja antamalla vahvemmille.

Yleisperustelut

Huomionne luvuista 1 - 3 (tausta, nykytila ja sen arviointi, ehdotuksen tavoitteet)

-

Huomionne luvuista 4 - 5 (keskeiset ehdotukset, vaikutukset ja muut toteuttamisvaihtoehdot)

-

Pykälät ja säännöskohtaiset perustelut

2 § - Soveltamisala

Posti- ja logistiikka-alan unioni PAU ry vastustaa hallituksen esitystä nostaa yhteistoimintalain soveltamisalaa 20 työntekijän yrityksistä vähintään 50 työntekijän yrityksiin. 20-49 työntekijän yritysten velvoittaminen lain soveltamiseen tietyissä tilanteissa on kuitenkin tyhjää parempi korjausliike. Hallituksen esityksellä ei kuitenkaan vähennetä yritysten hallinnollista taakkaa, kun tästä lähin pienempien yritysten on selvitettävä, milloin he ovat yhteistoimintalain velvoittamia ja milloin eivät.

7 a § - Vuoropuhelun toteuttaminen 20-49 työntekijän yrityksissä tai yhteisöissä

Posti- ja logistiikka-alan unioni PAU ry ei pidä riittävänä ja tarkoituksenmukaisena hallituksen esitystä 20-49 työntekijän yrityksissä käytävän vuoropuhelun toteuttamisen sääntelystä. Säännös jättää täysin työnantajan päätettäväksi vuoropuhelun toteuttamistavat. Tämä asettaa eri työnantajilla työskentelevät eriarvoiseen asemaan. Työntekijöillä ei myöskään ole jatkossa turvanaan lainsäätäjän asettamaa vähimmäisrajaa vuoropuhelun toteuttamiselle. Näin ollen työntekijöiden mahdollisuus vaikuttaa työpaikkansa asioihin ja käydä vuoropuhelua työnantajan kanssa heikkenevät merkittävästi.

12 § - Muusta lainsäädännöstä johtuvat vuoropuhelussa käsiteltävät asiat

-

16 a § - Työnantajan velvollisuus käydä muutosneuvottelut eräissä tapauksissa

Posti- ja logistiikka-alan unioni PAU ry vastustaa hallituksen esitystä, joka jättää muutosneuvotteluelvöllisyyden ulkopuolelle 20-49 työntekijän yrityksissä tapahtuvat alle 90 päivää kestävät lomautukset ja alle 20 henkilön irtisanomiset, osa-aikaistamiset tai työsopimuksen olennaisen ehdon yksipuoliset muuttamiset. Kyseessä olisi merkittävä heikennys työntekijän asemaan.

23 § - Neuvotteluelvoitteen täytyminen

Posti- ja logistiikka-alan unioni PAU ry vastustaa mitä jyrkimmin neuvotteluelvoitteen täyttymisen lyhentämistä kuudesta kolmeen viikkoon tai neljästätoista päivästä seitsemään päivään. Kyseessä on merkittävä heikennys työntekijän asemaan. Neuvotteluelvoitteen nopeampi täytyminen tarkoittaa myös muun muassa palkanmaksun nopeampaa katkeamista. Hallituksen esityksessä haetut säästöt eivät suinkaan muodostu hallinnon keventämisestä vaan työntekijän palkanmaksun loppumisesta. Palkanmaksun nopeampi katkeaminen aiheuttaa toisaalta lisäkuluja Kelan ja työttömyyskassojen toimintaan, kun työntekijät siirtyvät entistä nopeammin päivärahojen tai työmarkkinatuen piiriin. PAU kummaksuu myös, miten muut neuvottelujen edellytykset aiotaan käytännössä toteuttaa seitsemän päivän neuvotteluelvoitteen aikana, kun jo neljätoista päivää muodostaa hyvin tiukan neuvotteluaikataulun.

25 a § - Työsopimuksen päättymistä koskeva määräaika

Posti- ja logistiikka-alan unioni PAU ry kannattaa yhteistoimintalakiin tehtävää työsopimuksen päättymistä koskevaa 30 päivän määräaikaa koskevaa lisäystä. Kirjaus tuo pientä lisäturvaa työntekijän työuran jatkumiselle ja työvoimapalvelujen tarjoamiselle.

38 § - Sopimisoikeus

-

46 §- Rangaistussäännökset

-

Voimaantulo ja siirtymäsäännös

Huomionne ehdotetusta voimaantulosta ja siirtymäsäännöksestä

Posti- ja logistiikka-alan unioni PAU ry katsoo, että ennen lain voimaantuloa tehdyt vuoropuhelualoitteet ja muutkin lain piirissä olevat toimet tulisi saattaa loppuun voimassa olleen lainsäädännön perusteella. Lakia tulisi noudattaa vasta lain voimaantulon jälkeen aloitetuissa vuoropuheluissa ja muutosneuvotteluissa. Muilta osin voimaantulosäännökseen ei ole huomautettavaa.

Nieminen Heidi
Posti- ja logistiikka-alan unioni PAU ry